

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202606
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6421202606.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, vo veci starostlivosti o maloleté deti: T. O., nar. XX.XX.XXXX a B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny X. P., pracovisko Z. nad V., deti matky: N. U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. R. P. XXX/XX, Z. nad V., t. č. O. XX a otca: T. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. R. P. XXX/XX, Z. nad V., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 31.08.2021, č. k. 25P/68/2021-23, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec maloletých detí sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby nedošlo k preradeniu maloletej B. na inú školu ako doposiaľ a aby súd zvážil zmenu starostlivosti o maloleté deti, a to úpravou na striedavú osobnú starostlivosť. Zo správy sociálneho šetrenia a z vyjadrenia maloletých detí súd zistil, že matka maloletých detí nijakým spôsobom nebráni v styku otca s maloletými deťmi. Stretávanie sa otca s deťmi prebieha v súlade s rozhodnutím súdu. Maloleté deti uviedli, že sa majú dobre a naďalej chcú ostať v osobnej starostlivosti matky. Maloletá B. sa spontánne vyjadrila, že zmena školy vyplynula z jej vlastnej iniciatívy, pričom sa nepotvrdila skutočnosť, že by išlo pri zmene školy o vôľu matky. Súd mal ďalej osvedčené, že pokiaľ ide o doterajšiu starostlivosť o maloleté deti, je o ne postarané, deti nie sú bez rodinného zázemia, výchovy, bez dozoru, neosvedčilo sa vážne ohrozenie alebo narušenie života, zdravia alebo priaznivého vývoja maloletých detí, a preto nie je splnené kritérium potreby bezodkladnej úpravy pomerov, nevyhnutné pre nariadenie neodkladného opatrenia. Za daných okolností súd návrh otca nepovažoval za dôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie oprel o ust. § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 333, § 334 CSP a § 360 ods. 1, 2, § 367 ods. 1, 2, 3, 4 CMP, článku 5 Zákona o rodine, § 25 ods. 1, 2, 3, § 36 ods. 1 Zákona o rodine ako aj článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

3. Proti rozhodnutiu sa odvolal otec. Uviedol, že deti nesmú ísť ku nemu za žiadnych okolností. Matka detí, a aj jej rodinní príslušníci sa začali vyhrážať deťom bitkou, pokiaľ otca uvidia v obci, alebo pred školou. Výpovede detí počas návštevy kurátorky vôbec nezodpovedajú realite a skutočnostiam, keďže počas letných prázdnin 2 týždne v júli a 2 týždne v auguste, kde sa celý tento čas plne venoval otec deťom, absolvovali viacero výletov, podujatí a kúpania na kúpaliskách. Namietal zamietnutie jeho návrhu na striedavú starostlivosť, pretože má za to, že súd má spravodlivo a rovnocenne posúdiť všetky okolnosti a nielen jednostranne vydať rozhodnutie o zamietnutí. Kolízna opatrovníčka mu sama

odporučila, aby požiadal OS Žiar nad Hronom o rozšírenie styku s deťmi v týždni, nakoľko počas ich rozhovoru usúdili, že vyjadrenia detí a matky sú úplne iné, ako uvádza otec v návrhu a keďže má deti otec len každý nepárny týždeň od piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod. nie je možné vykonať počas týždňa u otca návštevu kolíznou opatrovníčkou. Matka mu deti v týždni odmieta dať, pretože vie, že by v týždni mohla prísť kolízna opatrovníčka vo svojej pracovnej dobe na návštevu a mala možnosť takto zistiť pravdu a následne vyvrátiť tvrdenia matky. Preto žiada, aby mu bol umožnený styk s deťmi v týždni, aby boli deti urýchlene vypočuté kolíznym opatrovníkom a riadne zdokumentované ich výpovede o správaní a agresivite matky k deťom. Otec maloleté deti T. a B. veľmi miluje, sú veľmi a úzko na neho naviazané, potrebujú ho mať v tomto veku predovšetkým vedľa seba ako vzor otca, kamaráta, ochranu, bojovníka a zabávača.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

5. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď prihliadol na najvyšší záujem maloletých detí, zároveň správne aplikoval príslušné právne normy.

6. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Súd nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 CSP).

8. Podľa článku 4 CMP platí, že ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. Citované ustanovenie korešponduje Dohovorom o právach dieťaťa (oznámené pod číslom 104/1991 Zb.), ako medzinárodný dokument, ktorý po jeho podpísaní a ratifikovaní zaväzuje aj Slovenskú republiku, a rámcovo vymedzuje základné zásady, ktorých cieľom je poskytovať ochranu dieťaťu v rôznych oblastiach jeho života a jednou z takýchto oblastí je aj občianske súdne konanie. Podľa článku 3 Dohovoru musí byť pri akejkoľvek činnosti súdu, ktorá sa týka maloletých detí, prvoradým kritériom záujem dieťaťa. Záujem dieťaťa zabezpečujú predovšetkým hmotnoprávne ustanovenia, najmä Zákon o rodine. Úlohou súdu preto je v každom konaní dôkladne skúmať hmotnoprávne predpoklady pre vydanie rozhodnutia vo veci. Súd je povinný vždy prihliadnuť na záujem dieťaťa ak rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností.

9. Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP). Odvolací súd v zmysle § 65 a § 66 CMP nie je viazaný rozsahom odvolania ani odvolacími dôvodmi. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo, ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez vylúčenia účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania súdu prvej inštancie. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamená, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov účastníka konania.

10. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že okresný súd vo veci správne rozhodol, keď návrh otca, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, aby nedošlo k preradeniu maloletej B. na inú školu ako doposiaľ a aby súd zväžil zmenu starostlivosti o maloleté deti a nariadil striedavú osobnú starostlivosť, zamietol, nakoľko nemal osvedčené podstatné skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v danej veci. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom okresného súdu, že otec maloletých detí neodkladnú potrebu nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia neosvedčil. Námiety otca uvedené v odvolaní, odvolací súd nepovažuje za dôvodné. Okresný súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, uviedol na základe akých úvah dospel k svojim skutkovým a právnym záverom a správne zohľadnil to, že starostlivosť o maloleté deti je v súčasnosti dostatočne zabezpečená, o deti je riadne postarané, deti sú spokojné, s pôvodnou úpravou a starostlivosťou zo strany matky, a preto nie je splnené kritérium potreby bezodkladnej úpravy pomerov, a to zverením maloletých detí do striedavej starostlivosti, tak ako sa otec toho domáhal navrhovaným neodkladným opatrením. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje účel a zmysel neodkladného opatrenia, a dodáva, že nie je akceptovateľné a prípustné, aby sa riešenie striedavej starostlivosti, ako aj úprava styku s maloletými deťmi riešila v prevažnej miere návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, čo popiera jeho účel. Je síce pravda, že neodkladné opatrenie za určitých okolností môže byť konečným rozhodnutím, čo je však skôr v týchto prípadoch výnimka, taktiež je pravdou, že v novej právnej úprave daného inštitútu dočasnosť nemá taký intenzívny charakter, ako tomu bolo v Občianskom súdnom poriadku. Odvolací súd sa však v plnom rozsahu stotožňuje so záverom okresného súdu, že v danom prípade naliehavosť a bezodkladnosť rozhodnutia nie je daná. V konaní nebolo osvedčené, že by matka konala v rozpore so záujmom maloletej B., pri zmene školy, a že by sa malo jednáť o voľbu matky, keď maloletá B. sa sama spontánne vyjadrila pred kolíznym opatrovníkom, že zmena školy vyplynula z jej vlastnej iniciatívy. Záverom odvolací súd uvádza, že v prípade, ak otec žiada o rozšírenie styku, tak ako to uvádza v odvolaní, a to aj počas týždňa, taktiež nie je dôvod riešiť túto skutočnosť vydaním neodkladného opatrenia, nakoľko ani v tomto smere nie je splnené kritérium potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Dôvod, pre ktorý žiada rozšíriť úpravu styku otec, a to počas týždňa, aby maloleté deti mohli byť vypočítané kolíznym opatrovníkom počas ich pracovnej doby, nie je relevantným dôvodom pre vydanie neodkladného opatrenia. Argumenty otca uvedené v odvolaní žiadnym spôsobom nespochybňujú správnosť napadnutého rozhodnutia, nevyvracajú jeho závery k danej veci, a nie je žiadny dôvod, aby došlo k zmene, poprípade k zrušeniu napadnutého uznesenia.

11. Pri rozhodovaní okresný súd správne zohľadnil nenaplnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia a odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu ako aj jeho odôvodnením v plnom rozsahu, a preto ho potvrdil ako vecne správne.

12. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na náhradu trov odvolacieho konania nebol podaný, preto ich odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal, pričom v zásade platí, že podľa § 49 ods. 1 CMP účastník si platí trovy konania sám.

13. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).